

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 3. Quantum arbor scientiæ boni & mali nocuerit homini? & vnde sic
dicta sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](#)

ster parens ex illa arbore fructum gustare, quæ meritò dici potest, ad flumen tristitia fuisse adsita. Nam, postquam Adamus ad eius pomum dentes admouit, ita flere illico cœpit, ac si non pomum, sed allium aut cepas momordisset. Enim uero hæc arbor coëgit eum tantum eycere lachrymarum, ut per uniuersa vitæ reliquum tempus fletibus, lacribusque difflaeret, & sic vitam finiret.

§. III.

Quantum arbor scientia boni & mali nocuerit homini? & unde sic dicta sit?

Cui igitur attribuenda est exilio nostri caussa? Numini, an homini? Innocenti sapientissimus architectus condidit Paradisum; reo decreuit exilium. Homo, cum honore esset, non intellexit; comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis. De honore dejectus est, postquam de virtute cecidit; & illico corporis morti addictus, ubi gratiam, quæ est animæ vita, extinxit. Fatalis illa arbor, ex communi Theologorum sententia, idcirco arbor scientia boni & mali est nuncupata, quia primi parentes nostri, per comestionem vetiti illius fructus, experimento didicerunt bonum, quo prius fruebantur, malaque subsecuta, quæ ob

Psal. 48.
23.

ob inobedientiam, illis sunt immissa. Hic enim mos est S. Scripturæ, vt res ab euentu appelle. Nam & locus ille, in quo Abrahām puteum foderat, pro quo, Abimelech ^{Gen. 21.} _{30.}

Domino terræ illius, septem agnos dedit, dictus est Bersabea, id est, *fons septem*, scilicet agnarū; seu *fons*, vel *puteus juramenti*, quia ibi vterque juramento pactum firmauit. Et pars illa deserti Pharan, dicta est, *sepulchra cōcupiscentia*, quia ibidē interfecti sepultiq; ^{Num. 11.} _{34.} sunt, qui carnes intemperanter cōcupiuerunt. Alij, quia arborem illam, *scientia boni Gen. 2.* & mali, sic, ante lapsum hominis, bis appellauit Deus, censent, eam sic dictam ab eo, quod futurū præuiderat, quipræuidet omnia; nisi, vt s̄epe quoque alibi, id, per antcipationem à Moysè relatum; aut arbor à deceptione nomen accepit, qua serpens *v-* sus dixit: *Eritis sicut Di, scientes bonum, & malum.* Quæ ipsa deceptio satis magna miseria fuit. Siquidem non solum Adamus eo esu vitam suauem, quam in cælo, beati agitant, non est consecutus; verùm etiam, statim, reipsa, post præuaricationem, ærumnosam illam experimentalem boni & mali scientiam acquisiuit, quam habet, quicunque, bono amissio, in mala inciderunt. Ita-

Y 5 que

346 terrenarum, per peccatum, mutatio.

que inde calamitosi esse cœperunt homines, vnde, sicut Dij, esse voluerunt. Hic ex vetito fructu, fructus natus est. Ex uno malo, omne nobis malum germinauit. Digni sunt exilio, qui patriam contemperunt. Meritò in agrum, & ad stiuam mittitur, qui in horto Dominum non colit.

§. I V.

Esis mortifero, homo sibi ipse mortis cauſa fuit.

Igitur, si mala putatur mors, malum id
Sapi. 1. 13. Deo non est imputandum. Quoniam Deus
mortem non fecit. Impij autem manus &
Rom 5. 12. verbis accersuerunt illam. Propterea, sicut per
unum hominem peccatum in hunc mundum
intravit, & per peccatum mors, & ita in om-
nes homines mors pertransiit, in quo omnes pec-
auerunt; ita homini, non hominis Condi-
tori, cauſa mortis est ascribenda. Potui-
set Adamus & posteri eius, in terra diu fe-
lix viuere, & eo modo, quo exoptat A-
a. Cor. postolus dicens: Nolumus expoliari, sed su-
cap. 5. 4. peruestiri, de terrestri ad cælestem Paradi-
sum, sine ullo interitu, aut corporis ex-
poliatione, transire: sed, relieto vita ligno,
de mortifera arbore comedit. Habet ergo,
quod voluit; quia magis ei sapuit culina-
diaboli.